

Aktuálne informácie k 1. septembru 2017

1. POP 2017/2018
2. Dodatky k ŠVP
3. Výzvy a dotácie
4. Testovanie prvákov
5. Vyhodnotenie súťaže „Rok čitateľskej gramotnosti“
6. PISA
7. Evidencie žiakov
8. Akčný plán pre potraviny a výživu
9. Detské dopravné ihriská
10. Duálne vzdelávanie

1. POP 2017/2018

Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2017/2018 (ďalej len „POP“) boli schválené ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2017.

Cieľom POP je usmernenie organizácie školského roka a poskytnutie podstatných informácií a odporúčaní k výchovno-vzdelávaciemu procesu v školách a školských zariadeniach zaradených v sieti škôl a školských zariadení Slovenskej republiky.

Obsahujú informácie, pokyny, odporúčania, usmernenia pre školy a školské zariadenia, termíny školských prázdnin na tri po sebe nasledujúce školské roky, ako aj zoznam všeobecne záväzných právnych predpisov a rezortných predpisov, ktoré vstúpili do platnosti od vydania POP na školský rok 2016/2017.

- **Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka** základných škôl (Testovanie 9-2018, T9-2018) sa uskutoční **21. marca 2018** (streda). Náhradný termín Testovania 9-2018 sa uskutoční 5. apríla 2018 (štvrtok).
- **V septembri 2017** sa začne príprava hlavného testovania medzinárodnej štúdie OECD **PISA 2018** (čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť 15-ročných žiakov ZŠ a SŠ), ktorej hlavnou sledovanou oblasťou je čitateľská gramotnosť. Administráciu hlavného merania v SR zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami v mesiaci apríl 2018. Školy zapojené do merania budú o presnom termíne realizácie merania informované.
- **V septembri 2017** sa začne príprava hlavného merania medzinárodnej štúdie OECD **TALIS 2018** (medzinárodná štúdia monitorujúca vplyv vzdelávacej politiky na prácu učiteľov a vyučovanie), ktorá je realizovaná formou online dotazníkového prieskumu učiteľov a riaditeľov škôl ISCED 2. Administráciu TALIS 2018 v SR zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými školami a viacročnými gymnáziami.

Zber údajov sa uskutoční v mesiacoch marec až máj 2018. Školy zapojené do merania budú o presnom termíne realizácie merania informované.

- V roku 2015 sa vo viac ako 70 krajinách uskutočnilo hlavné testovanie štúdie OECD **PISA 2015**. V mesiaci november 2017 bude zverejnená **medzinárodná správa** o výsledkoch testovania v oblasti tímového riešenia problémov PISA 2015. K dátumu zverejnenia medzinárodnej správy bude zverejnená krátka správa o výsledkoch žiakov SR v danej oblasti.
- V roku 2016 sa vo viac ako 50 krajinách uskutočnilo hlavné testovanie štúdie **IEA PIRLS 2016** (čítanie s porozumením – čitateľská gramotnosť žiakov 4. ročníka ZŠ). Popri monitorovaní žiackych výkonov v čitateľskej gramotnosti venuje štúdia PIRLS značnú pozornosť čitateľským návykom a postojom žiakov ako aj podmienkam ich domáceho a školského prostredia. 5. decembra 2017 bude zverejnená **medzinárodná správa** spolu s krátkou správou o výsledkoch štúdie z pohľadu SR. Vo februári 2018 bude zverejnená medzinárodná databáza štúdie PIRLS 2016.
- **Pre potenciálnych záujemcov o štúdium na strednej škole** Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) zverejňuje informácie o aktuálnom stave a trendoch vývoja nezamestnanosti absolventov stredných škôl na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Výchova a vzdelávanie v stredných školách. Detailnejšie analýzy nezamestnanosti absolventov stredných škôl sú dostupné na webovom sídle Centra vedecko-technických informácií SR (ďalej len „CVTI SR“) <http://www.cvtisr.sk/> v časti Školstvo/Regionálne školstvo. Problematika nezamestnanosti je analyzovaná na viacerých úrovniach, od agregovanej úrovne druhu školy, regiónu až po jednotlivé školy a odbory vzdelávania.
- **Súhrnné informácie o možnostiach štúdia na stredných školách** v nasledujúcom školskom roku prinášajú pravidelne aktualizované publikácie: „Ako na stredné školy?“ a „Sprievodca neštátnymi školami“ zverejnené na webovom sídle CVTI SR <http://www.cvtisr.sk/> v časti Školstvo/Regionálne školstvo.
- Portál „**Mapa regionálneho školstva**“ na adrese <http://mapaskol.iedu.sk> slúži na zníženie informačnej nerovnosti v regionálnom školstve v SR. Záujemcom o štúdium a ich rodičom alebo zákonným zástupcom (ďalej len „zákonný zástupca“) ponúka informácie, ktoré im môžu pomôcť v rozhodovaní sa pri výbere školy. Odbornej verejnosti ponúka tento portál jednoduchší prístup k informáciám. Údaje na portáli sú priebežne aktualizované.
- V nadväznosti na nadobudnutie účinnosti zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý už od školského roku 2015/2016 umožňuje prípravu žiakov v systéme **duálneho vzdelávania**, sú informácie o organizácii systému duálneho vzdelávania zverejnené na www.potrebyovp.sk.
- V školskom roku 2017/2018 MŠVVaŠ SR odporúča riaditeľom základných škôl ako **prioritnú úlohu intenzívny rozvoj čitateľskej gramotnosti** vo všetkých vzdelávacích oblastiach v 7. a 8. ročníku, s odporúčaním využiť disponibilné hodiny v rámci ŠkVP. Rozšíriť využitie disponibilných hodín v ŠkVP na podporu čitateľskej gramotnosti 5. – 9. ročníka.

- **Pri zriaďovaní nultého ročníka** a následnom zaradovaní žiaka dôsledne dodržiavať zákonnú požiadavku, že nultý ročník je určený len pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- **V základných školách využívať možnosť zriadenia špecializovanej triedy** pre žiakov, ktorí nemajú predpoklad úspešne zvládnuť obsah vzdelávania príslušného ročníka, na účely kompenzácie chýbajúceho obsahu vzdelávania na nevyhnutne potrebný čas. Organizáciu vyučovania takejto triedy určí riaditeľ podľa potrieb žiakov a podmienok školy.

2. Dodatky k ŠVP

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v súlade s § 6 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva:

- dodatok č. 1, ktorým sa mení Rámcový učebný plán pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny (platný od 1. 9. 2015) s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom,
- dodatok č. 1, ktorým sa mení Štátny vzdelávací program pre primárne vzdelávanie a Štátny vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie (platný od 1. 9. 2015) s účinnosťou od 1. septembra 2017, v bode č. 1 s platnosťou v 9. ročníku v školskom roku 2019/2020,
- dodatok č. 1, ktorým sa mení Rámcový učebný plán pre nižšie stredné vzdelávanie (platný od 1. septembra 2011) s účinnosťou od 1. septembra 2017, s platnosťou v 9. ročníku v školskom roku 2017/2018; 2018/2019.

Písmo

Viaceré mediálne výstupy a vyjadrenia týkajúce sa spojitého písaného písma, ktoré je obsiahnuté v dodatku k inovovanému štátnemu vzdelávaciemu programu, sú zavádzajúce a neodrážajú aktuálny stav na školách. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR upozorňuje, že prijalo dodatok k inovovanému štátnemu vzdelávaciemu programu, ktorým len spresnilo dikciu písania písaným písmom pre žiakov prvých ročníkov prvého stupňa základných škôl. V praxi sa však nič nemení. Tak ako doteraz, aj naďalej bude platiť, že žiaci prvého ročníka si majú osvojiť techniku písania spojitého písaného písma. To, či sa bude učiť aj iný typ písma, je už v kompetencii školy.

Dejepis

Od školského roka 2017/2018 budú mať žiaci 9. ročníkov základných škôl o jednu vyučovaciu hodinu dejepisu viac. Hodinová dotácia pre dejepis sa v Rámcovom učebnom pláne, podľa ktorého sa budú vzdelávať deviataci od septembra 2017, zvyšuje zo šiestich na sedem hodín v rámci celého druhého stupňa ZŠ. V praxi to znamená, že ak mali títo žiaci napríklad v 5. až 8. ročníku jednu hodinu dejepisu týždenne, v novom školskom roku ako deviataci budú mať tento predmet **trikrát za týždeň**. Snahou ministerstva školstva je to, aby vďaka zvýšenej hodinovej dotácii mali učitelia dejepisu priestor na prebratie dôležitého učiva

do hĺbky. Dôležité je to, že dejepis sa dá učiť zaujímavo s využitím doplnkových materiálov, modernej techniky, exkurzií, historických prameňov či diskusií.

Telocvične

Na s. 21 ŠVP pre nižšie stredné vzdelanie v časti 10.2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie poznámka 10 pod čiarou znie upravený text: „10 Uvedené učebné priestory a ich vybavenie je povinné pre novovzniknuté základné školy. Ostatné školy doplnia povinné učebné priestory a ich vybavenie **v priebehu päťročného prechodného obdobia.**“

Na s. 23 ŠVP pre primárne vzdelávanie v časti 10. 2 Povinné učebné priestory škôl a ich vybavenie poznámka 12 pod čiarou znie upravený text: „12 Uvedené učebné priestory a ich vybavenie (**okrem telocviční**) je povinné pre novovzniknuté základné školy. Ostatné školy doplnia povinné učebné priestory a ich vybavenie (**okrem telocviční**) **v priebehu päťročného prechodného obdobia.**“

3. Výzvy a dotácie

Časopisy

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky oznamuje, že z rozpočtu kapitoly na rok 2017 vyčlenilo finančné prostriedky vo výške 200 000 € na dotácie na podporu vydávania odborných časopisov pre zamestnancov škôl a školských zariadení a časopisov pre deti, žiakov a poslucháčov škôl a školských zariadení. Dotácie sa poskytujú podľa § 6 ods.1 zákona č. 597/2003Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Dotáciu je možné poskytnúť jednotlivým žiadateľom v zmysle ustanovenia § 6c ods. 2 zákona č. 597/2003 Z. z.

Žiadateľ o dotáciu na časopisy na rok 2017 musí elektronicky vyplniť formulár žiadosti prostredníctvom on-line systému na portáli ministerstva vyzvy.iedu.sk. Iné ako elektronické spracovanie formulárov prostredníctvom portálu vyzvy.iedu.sk nie je akceptovateľné a v prípade nedodržania tejto formy bude žiadosť z formálneho hľadiska vyradená.

Zvyšovanie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky oznamuje, že z rozpočtu kapitoly na rok 2017 vyčlenilo finančné prostriedky na poskytnutie dotácie na obnovu výchovy a vzdelávania. Obnova výchovy a vzdelávania je zameraná na zvyšovanie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov z oblasti kultúry, histórie, geografie, prírodovedných a technických odborov s ich možným využitím v edukačnom procese.

Telocvične

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky oznamuje, že vyčlenilo finančné prostriedky vo výške 4 900 000 € na rozvojový projekt zameraný na rozvoj výchovy

a vzdelávania žiakov v oblasti telesnej a športovej výchovy formou dostavby, rekonštrukcie alebo výstavby novej telocvične na rok 2017.

Základný cieľ:

Zlepšiť vybavenosť telocviční a zvýšiť počet učebných priestorov – telocviční určených na výchovno-vzdelávací proces v oblasti telesnej a športovej výchovy formou

- dostavby telocvične,
- rekonštrukcie telocvične alebo
- výstavby novej telocvične.

V týchto dňoch bude výzva zverejnená na webovom sídle ministerstva školstva.

4. Testovanie prvákov

Pilotné testovanie žiakov prvých ročníkov bude prebiehať tretí septembrový týždeň 2017

- Uskutoční sa na troch školách v každom kraji
- Školy vyberie ministerstvo v spolupráci s OÚ
- S vybranými školami/telocvikármi sa uskutoční pracovné stretnutie, bude im zaslaná metodika, videá s testami a tiež aplikácia na testovanie
- Zároveň zo strany NŠC im bude poskytnutá metodická podpora

5. Vyhodnotenie súťaže „Rok čitateľskej gramotnosti“

V priestoroch Slovenskej akadémie vied sa 13. júna 2017 uskutočnilo slávnostné vyhlásenie výsledkov hlavnej časti celoslovenskej čitateľskej súťaže určenej pre žiakov základných škôl. Devätnásť najlepších autorov čitateľských zážitkov, ktorí zároveň aj športujú, ocenila štátna tajomníčka Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Oľga Nachtmannová. Celkovo sa do čitateľskej súťaže zapojilo takmer **tisíc žiakov z viac ako 700 škôl**.

Štátna tajomníčka odovzdala ocenenie aj 5 pedagógom, ktorí svojich žiakov do súťaže nielen prihlásili, ale ich aj úspešne viedli. Súťaž bola vyhlásená v školskom roku 2016/2017 pri príležitosti Roka čitateľskej gramotnosti s mottom „Myslenie je pohyb“.

Do hlavnej časti súťaže postúpili žiaci, ktorí sa do tohto projektu zapojili aspoň trikrát a zároveň preukázali, že sú aktívnymi športovcami, prípadne začali športovať. Za šport sa považovala každá pohybová aktivita minimálne pol hodiny denne. Porota uznala za šport aj rýchlu chôdzu v rámci prechádzky či turistiku.

6. PISA

MŠVVaŠ SR prijalo a vykonalo počas uplynulých rokov veľa opatrení, aby výsledky žiakov v medzinárodnej štúdii OECD PISA dosiahli uspokojivú úroveň. Počet aktivít zameraných na podporu:

- prírodovednej gramotnosti (týždenná zvýšená hodinová dotácia prírodovedných predmetov)
- matematickej gramotnosti (týždenná zvýšená hodinová dotácia matematiky)
- čitateľskej gramotnosti („Rok čitateľskej gramotnosti“).

Pri interpretovaní výsledkov PISA je potrebné brať do úvahy okrem iného skutočnosť, že na hlavnom meraní štúdie PISA 2015 sa na Slovensku zúčastnilo 292 škôl z celkového počtu 2831, čo je **10,31 %** (ZŠ, 4- a 8-ročné gymnáziá, SOŠ), 6 350 15-ročných žiakov z celkového počtu 58 272, čo je **10,89 % 15-ročných žiakov**.

7. Evidencie žiakov

V súvislosti s osobitným spôsobom plnenia školskej dochádzky podľa § 23 písm. b) školského zákona sa môžu na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo žiadosti plnoletého žiaka vykonať komisionálne skúšky. V žiadosti zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak uvedie ročníky, za ktoré sa majú komisionálne skúšky vykonať. Do vykonania komisionálnej skúšky, žiak bude evidovaný spolu so žiakmi triedy, v ktorej bol zaradený v čase vydania rozhodnutia riaditeľa kmeňovej školy o povolení vzdelávania podľa citovaného ustanovenia.

Vychádzame z predpokladu, že žiaka nemožno podmiennečne posúvať do vyššieho ročníka štúdia, bez komisionálnych skúšok.

Keďže školám ide v podstate iba o evidenciu žiakov, aby nemuseli výkaz nechávať v triede, kde odišiel...(teda napr. stále v druhom ročníku, hoci vekom je šiestak). V príslušnej pedagogickej dokumentácii upravíme iba jej príslušnú časť, o informáciu, že takýto žiak je v tejto triede evidovaný. Žiakom príslušného ročníka by sa stal až po vykonaní komisionálnej skúšky.

8. Akčný plán pre potraviny a výživu

Dávame do povedomia riaditeľom škôl na účinnosť Akčného plánu pre potraviny a výživu na r. 2017- 2025 a školám z uvedeného plánu vyplývajú úlohy:

1. Aktualizovať obsah vzdelávania podľa najnovších vedeckých poznatkov v oblasti výživy detí a mládeže a zdravého životného štýlu v rámci voliteľného predmetu výchova ku zdraviu.
2. Vytvárať zdravé prostredie v školách a zabrániť tak nárastu rizikových faktorov, ktoré ovplyvňujú vznik neprenosných ochorení z hľadiska prevencie obezity. Riaditeľom škôl odporúčame uzatvárať zmluvné vzťahy s takými prevádzkovateľmi tzv. školských bufetov, ktorí rešpektujú zásady zdravého doplnkového stravovania a eliminujú sortiment potravín s vysokým obsahom cukru, soli a tuku.

Opätovne upriamujeme pozornosť na realizáciu aktivít vo forme projektov v zmysle POP bod. č. 1.5.10 Zdravý životný štýl, aby sa školy zapájali do projektov len s odbornou garanciou rezortu školstva.

9. Detské dopravné ihriská

MŠVVaŠ SR vytvára aj v tomto školskom roku podmienky na zvyšovanie bezpečnosti detí a žiakov v premávke na pozemných komunikáciách prostredníctvom zabezpečenia ich výcviku na detských dopravných ihriskách. Základné školy zabezpečujú praktický výcvik a špecializované teoretické vyučovanie pre svojich žiakov na stálych DDI v mieste sídla školy alebo v jej blízkom okolí. Pokiaľ je stále DDI príliš vzdialené od sídla školy, alebo je ťažko dosiahnuteľné z hľadiska dopravnej dostupnosti, môže praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečiť aj prenosné DDI. Prenosné DDI zabezpečujú praktický výcvik a špecializované teoretické vyučovanie iba v obciach, v ktorých nie je zriadené stabilné DDI. Praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečujú DDI, ktorým MŠVVaŠ SR poskytlo dotáciu, podľa „Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách“. Na týchto DDI sa praktický výcvik a teoretické vyučovanie poskytuje bezplatne. Zoznam uvedených DDI a ďalšie informácie sú zverejnené na webovom sídle MŠVVaŠ SR.

10. Duálne vzdelávanie

Dovoľujeme si Vás požiadať i na tomto fóre o odovzдание základných informácií o duálnom vzdelávaní vo Vašich školách, nielen žiakom, ale aj ich rodičom.

Ako pomôcku sme Vám zaslali informačný materiál.

Informácie o ponuke vytvorených učebných miest v systéme duálneho vzdelávania vo Vašom okrese, kraji pre školský rok 2017/2018 nájdete na www.dualnysystem.sk a www.potrebyovp.sk

Spracovala:

Mgr. Ingrid Kováčová

riaditeľka odboru základných škôl

sekcie regionálneho školstva MŠVVaŠ SR